

14. CONSTITUIREA STRUCTURILOR ECONOMIEI DE PIAȚĂ ФОРМИРОВАНИЕ СТРУКТУР РЫНОЧНОЙ ЭКОНОМИКИ CREATION OF MARKET ECONOMY ESTABLISHMENTS

CUPRINS / СОДЕРЖАНИЕ / CONTENTS

	Pagina Страница Page
Sursa datelor / Источник данных / Data source	362
Precizări metodologice.....	362
Методологические пояснения	363
Methodological notes.....	364
Tabele: / Таблицы: / Tables:	
14.1. Numărul agenților economici înregistrați în RENIM, pe tipuri de activități..... Число хозяйствующих субъектов, зарегистрированных в RENIM, по видам деятельности Number of economic units registered in RENIM, by economic activities	365
14.2. Numărul agenților economici înregistrați în RENIM, pe forme organizatorico- juridice	366
Число хозяйствующих субъектов, зарегистрированных в RENIM, по орга- низаціонно-правовым формам Number of economic units registered in RENIM, by organizational-legal forms	
14.3. Numărul agenților economici înregistrați în RENIM, pe forme de proprietate	368
Число хозяйствующих субъектов, зарегистрированных в RENIM, по формам собственности Number of economic units registered in RENIM, by forms of ownership	
14.4. Principalii indicatori ai activității micului business, pe forme de proprietate, în 2003	368
Основные показатели деятельности малого бизнеса по формам собствен- ности в 2003 году Main indicators of small business activity, by forms of ownership, in 2003	
14.5. Principalii indicatori ai activității micului business, pe tipuri de activități, în 2003	369
Основные показатели деятельности малого бизнеса по видам дея- тельности в 2003 году Main indicators of small business activity, by economic activities, in 2003	

Sursa datelor

Registrul Național Interadministrativ al Republicii Moldova (RENIM), creat în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 432 din 23.06.1995, în baza datelor: Registrelor de Stat ale întreprinderilor și organizațiilor, deținute de Camera Înregistrării de Stat de pe lîngă Departamentul Tehnologii Informaționale; Băncii Naționale a Moldovei; Inspectoratului Fiscal Principal de Stat și Serviciului de Stat pentru Supravegherea Asigurărilor al Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova.

Datele privind micul business se prezintă în baza dărilor de seamă financiare prezentate de agenții economici cu drept de persoană juridică, care au desfășurat activitate economică și au prezentat bilanțul contabil la 01.01.2004.

Источник данных

Национальный межадминистративный регистр Республики Молдова (RENIM), созданный в соответствии с Постановлением Правительства № 432 от 23.06.1995 г., на базе данных: Государственных регистров предприятий и организаций Государственной регистрационной палаты Департамента информационных технологий; Национального банка Молдовы; Государственной налоговой инспекции и Госстрахнадзора Министерства финансов Республики Молдова.

Данные по малому бизнесу представлены по финансовым отчетам хозяйствующих субъектов с правом юридического лица, осуществлявших экономическую деятельность и представивших бухгалтерский баланс на 01.01.2004 г.

Data source

National Interadministrative Register of the Republic of Moldova (RENIM), established according Government Decision № 432 from 23.06.1995, based on the data of the: State Registers of enterprises and organizations of the State Registration Chamber nearby the Department of Informational Technologies; National Bank of Moldova; State Fiscal Authority and the State Service for the Supervision of Insurance nearby the Ministry of Finance of the Republic of Moldova.

Data on small business are presented based on the financial reports presented by the economic units with the status of legal person, which were economically active and presented the accounting balance at 01.01.2004.

Precizări metodologice

Subiect al dreptului de proprietate poate fi orice persoană fizică, juridică, statul, precum și organele de administrare publică locală (primăriile orașelor, preturile, primăriile satelor (comunelor).

Proprietatea Republicii Moldova se prezintă în următoarele forme:

- proprietate publică;
- proprietate privată;
- proprietate mixtă (publică și privată), fără participare străină;
- proprietate străină;
- proprietatea întreprinderilor mixte.

Proprietatea publică se subdivide în proprietatea de stat și proprietatea municipală.

Din proprietatea de stat fac parte bunurile ce aparțin Republicii Moldova ca stat, cu drept de posesie, de folosință și de administrare.

Proprietatea municipală se constituie din averea organelor puterii și administrației formării administrative-teritoriale, mijloacele bugetului local, fondul locativ, încăperile cu altă destinație decât cea de locuit din casele fondului locativ, obiectivele in-

frastructurii inginerești și alte obiective ce realizează nemijlocit servicii comunale către consumatori.

Proprietatea privată se subdivide în proprietatea privată nemijlocit a persoanelor fizice și proprietatea persoanelor juridice (cu forma de proprietate colectivă, proprietate a organizațiilor obștești, proprietate a organizațiilor religioase).

Din proprietatea colectivă (subiect al proprietății private) face parte proprietatea întreprinderilor de arendă și colective, a societăților pe acțiuni, unuiilor economice (asociațiilor, concernelor, consorțiilor), care au răscumpărat în întregime aceste întreprinderi în urma privatizării sau pe altă cale ce nu contravine legislației Republicii Moldova, precum și proprietatea colhozurilor, cooperativelor, societăților în nume colectiv, societăților în comandită etc.

Proprietatea mixtă (publică și privată), fără participare străină este bazată pe comasarea (uniunea, contopirea) bunurilor – proprietate privată, de stat și municipală.

Proprietatea străină include proprietatea statelor străine; proprietatea cetățenilor străini, a persoanelor juridice și a persoanelor fără cetățenie; proprie-

tatea organizațiilor internaționale; proprietatea străină mixtă (fără participarea Republicii Moldova); proprietatea investitorilor străini în componența proprietății mixte cu participarea Republicii Moldova.

Este admisă proprietatea cetățenilor și a persoanelor juridice ale altor state, a organizațiilor internaționale și a persoanelor fără cetățenie (cu excepția proprietății asupra pământului). Posedarea, folosirea și administrarea acestei proprietăți se exercită conform actelor legislative ale Republicii Moldova și tratatelor interstatale. Conform Legii Republicii

Moldova nr. 619-XV din 08.11.2001 "Pentru modificarea și completarea Legii Republicii Moldova nr. 112-XIII din 20.05.1994 cu privire la susținerea și protecția micului business", întreprinderea, a cărei număr mediu anual de salariați nu depășește 9 persoane, iar suma anuală a vînzărilor nete este de pînă la 3 milioane lei, se consideră microîntreprindere, iar întreprindere mică se consideră întreprinderea, a cărei număr mediu anual de salariați este cuprins între 10 și 50 de persoane inclusiv, iar suma anuală a vînzărilor nete este de pînă la 10 milioane lei.

Методологические пояснения

Субъектом права собственности может быть любое физическое лицо, юридическое лицо, государство, а также органы местного публичного управления (примэрии городов, претуры, примэрии сел (коммун).

Собственность Республики Молдова выступает в следующих формах:

- публичная собственность;
- частная собственность;
- смешанная собственность (публичная и частная), без иностранного участия;
- иностранная собственность;
- собственность совместных предприятий.

Публичная собственность подразделяется на государственную и муниципальную.

Государственной собственностью является имущество, принадлежащее Республике Молдова как государству, на праве владения, пользования и распоряжения.

Муниципальной собственностью является имущество органов власти и управления административно-территориального образования, средства местного бюджета, жилищный фонд, нежилые помещения в домах жилищного фонда, объекты инженерной инфраструктуры и другие объекты, непосредственно осуществляющие коммунальное обслуживание потребителей.

Частная собственность подразделяется на частную собственность, непосредственно физических лиц и собственность юридических лиц (выступающую в форме коллективной собственности, а также собственности общественных организаций и собственности религиозных организаций).

К коллективной собственности (субъекту частной собственности) относится собственность арендных и коллективных предприятий, акционерных обществ, хозяйственных объединений (ассоциаций, концернов, консорциумов), пол-

ностью выкупивших эти предприятия вследствие приватизации или иным путем, не противоречащим законодательству Республики Молдова, а также собственность колхозов, кооперативов, полных товариществ, командитных товариществ и т.д.

Смешанная собственность (публичная и частная), без иностранного участия, основана на объединении имущества, находящегося в частной, государственной и муниципальной собственности.

Иностранная собственность включает собственность иностранных государств; собственность иностранных граждан, юридических лиц и лиц без гражданства; собственность международных организаций; смешанную иностранную собственность (без участия Республики Молдова); иностранную собственность в составе совместной собственности с участием Республики Молдова.

Допускается собственность (кроме собственности на землю) граждан и юридических лиц других государств, международных организаций и лиц без гражданства. Владение, пользование и распоряжение этим имуществом осуществляется в соответствии с законодательными актами Республики Молдова и межгосударственными договорами.

В соответствии с Законом Республики Молдова № 619-XV от 08.11.2001 г. "О внесении изменений и дополнений в Закон Республики Молдова № 112-XIII от 20.05.1994 г. о поддержке и защите малого бизнеса", предприятие считается микропредприятием, если среднегодовая численность занятых работников не превышает 9 человек, а годовая сумма чистых продаж до 3 миллионов лей; малым предприятием считается предприятие со среднегодовой численностью занятых работников от 10 до 50 человек и годовым объемом чистых продаж до 10 миллионов лей.

Methodological notes

Subject of ownership right could be any natural, legal person, the state, the bodies of local public administration (Mayoral city administration, district councils, mayoral administration of villages (communes).

The ownership of the Republic of Moldova takes the following forms:

- public ownership;
- private ownership;
- mixed ownership (public and private), without foreign participation;
- foreign ownership;
- ownership of joint ventures.

Public ownership is broken down in state and municipal ownership.

State ownership includes all the goods which belong to the Republic of Moldova as state, with the right to possess, use and administrate them.

Municipal ownership constitutes the ownership of bodies and formations of local administration, local budget means, dwelling stock, premises with other purposes than living, from the houses of dwelling stock, premises of engineering infrastructure and other premises that supply communal services to consumers.

Private ownership is subdivided in private ownership of natural persons and ownership of legal persons (collective ownership, ownership of social, religious organizations).

Collective ownership (subject of private ownership) refers to the ownership of collective and leasing enterprises, holdings, economic unions (associations, concerns, consortiums), which bought back totally

these enterprises as a result of privatization or by other means, which do not violate the legislation of the Republic of Moldova, and also the ownership of kolkhozes, co-operatives, collective societies etc.

Mixed ownership (public and private) without foreign participation is based on the unification of goods – private, state and municipal ownership.

Foreign ownership includes the ownership of foreign states; ownership of foreigners, of legal persons and of persons without citizenship; ownership of international organizations; foreign joint ownership (without the participation of the Republic of Moldova); ownership of foreign investors included in joint ownership with the participation of Republic of Moldova.

It is admitted the ownership (except the land ownership) of citizens and legal persons of other states, international organizations and persons without citizenship. Possession, use and administration of this ownership is regulated by the legislative framework of the Republic of Moldova and interstatal treaties.

According the Law of the Republic of Moldova № 619-XV from 08.11.2001 "For the amendment and addition of the Law of the Republic of Moldova № 112-XIII from 20.05.1994 concerning the support and protection of small business", the enterprise whose annual average number of employees does not exceed 9 persons and the annual turnover is under 3 million lei is considered a microenterprise; the enterprise with the annual average number of employees consisting of 10 to 50 persons (inclusive) and the annual turnover under 10 million lei is considered a small enterprise.

CONSTITUIREA STRUCTURILOR ECONOMIEI DE PIAȚĂ
ФОРМИРОВАНИЕ СТРУКТУР РЫНОЧНОЙ ЭКОНОМИКИ
CREATION OF MARKET ECONOMY ESTABLISHMENTS

14.1. NUMĂRUL AGENȚILOR ECONOMICI ÎNREGISTRATI ÎN RENIM, PE TIPURI DE ACTIVITĂȚI
ЧИСЛО ХОЗЯЙСТВУЮЩИХ СУБЪЕКТОВ, ЗАРЕГИСТРИРОВАННЫХ В RENIM, ПО ВИДАМ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ
NUMBER OF ECONOMIC UNITS REGISTERED IN RENIM, BY ECONOMIC ACTIVITIES

la 1 ianuarie / на 1 января / as of January 1

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Total / Всего / Total	92994	103734	103113	106941	111051	116743	121634
din care: / в том числе: / of which:							
Agricultură, economia vînatului și silvicultură <i>Сельское хозяйство, охота и лесоводство</i> <i>Agriculture, hunting and forestry</i>	5602	6205	6913	6828	7159	7555	7913
Pescuit, piscicultură <i>Рыболовство, рыбоводство</i> <i>Fishing, pisciculture</i>	135	153	91	107	129	144	165
Industrie <i>Промышленность</i> <i>Industry</i>	9816	11016	11597	12521	13091	13992	14804
Industrie extractivă <i>Горнодобывающая промышленность</i> <i>Mining and quarrying</i>	122	128	134	154	168	177	178
Industrie prelucrătoare <i>Обрабатывающая промышленность</i> <i>Manufacturing industry</i>	9554	10710	11265	12111	12645	13518	14312
Energie electrică și termică, gaze și apă <i>Электро- и теплоэнергия, газ и водоснабжение</i> <i>Electricity and heat, gas and water supply</i>	140	178	198	256	278	297	314
Construcții <i>Строительство</i> <i>Construction</i>	2665	2941	3129	3289	3448	3578	3670
Comerț cu ridicata și cu amănuntul ¹ <i>Оптовая и розничная торговля¹</i> <i>Wholesale and retail trade¹</i>	49037	55536	57801	58920	60115	62455	64022
Hoteluri și restaurante <i>Гостиницы и рестораны</i> <i>Hotels and restaurants</i>	2264	2509	2712	2890	3074	3204	3415
Transporturi și comunicații <i>Транспорт и связь</i> <i>Transport and communications</i>	3941	4523	4922	5332	5765	6096	6372
Învățămînt <i>Образование</i> <i>Education</i>	3485	3551	673	692	734	769	820
Sănătate și asistență socială <i>Здравоохранение и социальные услуги</i> <i>Health and social work</i>	2482	2588	1377	1515	1584	1641	1686
Alte tipuri de activitate <i>Другие виды деятельности</i> <i>Other economic activities</i>	13567	14712	13898	14847	15952	17309	18767

¹ Inclusiv repararea autovehiculelor, motocicletelor, a bunurilor casnice și personale / Включая ремонт автомобилей, мотоциклов, бытовых товаров и предметов личного пользования / Including the repair of motor vehicles, motorcycles, household and personal goods

CONSTITUIREA STRUCTURILOR ECONOMIEI DE PIATĂ
 ФОРМИРОВАНИЕ СТРУКТУР РЫНОЧНОЙ ЭКОНОМИКИ
 CREATION OF MARKET ECONOMY ESTABLISHMENTS

14.2. NUMĂRUL AGENȚILOR ECONOMICI ÎNREGISTRATI ÎN RENIM, PE FORME ORGANIZATORICO-JURIDICE

ЧИСЛО ХОЗЯЙСТВУЮЩИХ СУБЪЕКТОВ, ЗАРЕГИСТРИРОВАННЫХ В RENIM, ПО ОРГАНИЗАЦИОННО-ПРАВОВЫМ ФОРМАМ

NUMBER OF ECONOMIC UNITS REGISTERED IN RENIM, BY ORGANIZATIONAL-LEGAL FORMS

la 1 ianuarie / на 1 января / as of January 1

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Total / Всего / Total	92994	103734	103113	106941	111051	116743	121634
din care: / в том числе: / of which:							
Întreprinderi cu drept de persoană fizică Предприятия с правом физического лица Enterprises with the right of natural person	48996	55287	57445	58251	58693	60188	59904
din acestea: / из них: / of them:							
Întreprinderi individuale Индивидуальные предприятия Unincorporated enterprises	48807	55081	57226	58031	58473	59971	59692
Alte întreprinderi Другие предприятия Other enterprises	189	206	219	220	220	217	212
Întreprinderi cu drept de persoană juridică Предприятия с правом юридического лица Enterprises with the right of legal person	34470	37733	40753	43284	46267	49493	53633
din acestea: / из них: / of them:							
Societăți pe acțiuni Акционерные общества Holdings	6492	6569	6561	6448	6307	6211	6212
Societăți cu răspundere limitată Общества с ограниченной ответственностью Limited responsibility companies	22915	25790	28659	31642	34578	37828	41914
Cooperative de toate tipurile Кооперативы всех видов Cooperatives of all types	3027	3335	3496	3213	3319	3374	3406
Întreprinderi de arendă Арендные предприятия Leasing enterprises	146	120	116	115	114	111	107

CONSTITUIREA STRUCTURILOR ECONOMIEI DE PIAȚĂ
ФОРМИРОВАНИЕ СТРУКТУР РЫНОЧНОЙ ЭКОНОМИКИ
CREATION OF MARKET ECONOMY ESTABLISHMENTS

Continuare / Продолжение / Continued

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Întreprinderi de stat <i>Государственные предприятия</i> <i>State enterprises</i>	1587	1590	1544	1496	1439	1341	1306
Întreprinderi municipale <i>Муниципальные предприятия</i> <i>Municipal enterprises</i>	119	145	208	257	307	327	350
Alte întreprinderi <i>Другие предприятия</i> <i>Other enterprises</i>	184	184	169	113	203	301	338
Uniuni de întreprinderi (necomerciale) <i>Объединения предприятий (некоммерческие)</i> <i>Unions of enterprises (non-commercial)</i>	387	425	635	683	774	858	931
Instituții și organizații necomerciale <i>Некоммерческие учреждения и организации</i> <i>Non-commercial institutions and organizations</i>	9141	10289	4280¹	4723	5317	5727	6416
din acestea: / из них: / of them:							
Instituții de stat <i>Государственные учреждения</i> <i>State institutions</i>	554	658	763	753	768	812	863
Instituții municipale <i>Муниципальные учреждения</i> <i>Municipal institutions</i>	7676	8191	1724	1668	1669	1687	1655
Asociații și organizații obștești <i>Общественные объединения и организации</i> <i>Social unions and organizations</i>	889	1412	1732	2213	2602	2907	3623
Alte organizații <i>Другие организации</i> <i>Other organizations</i>	22	28	61	89	278	321	275
Alte forme <i>Другие формы</i> <i>Other forms</i>	—	—	—	—	—	477	750

¹ Cu excepția instituțiilor de menire social-culturală aflate la balanța primăriilor satelor (comunelor), orașelor / За исключением социально-культурных учреждений, находящихся на балансе примэрий сел (коммун), городов / Excluding the social-cultural institutions which are on the balance of mayoral councils of villages (communes), cities

CONSTITUIREA STRUCTURILOR ECONOMIEI DE PIATĂ
ФОРМИРОВАНИЕ СТРУКТУР РЫНОЧНОЙ ЭКОНОМИКИ
CREATION OF MARKET ECONOMY ESTABLISHMENTS

14.3. NUMĂRUL AGENȚIILOR ECONOMICI ÎNREGISTRATI ÎN RENIM, PE FORME DE PROPRIETATE
ЧИСЛО ХОЗЯЙСТВУЮЩИХ СУБЪЕКТОВ, ЗАРЕГИСТРИРОВАННЫХ В RENIM, ПО ФОРМАМ
СОБСТВЕННОСТИ
NUMBER OF ECONOMIC UNITS REGISTERED IN RENIM, BY FORMS OF OWNERSHIP

la 1 ianuarie / на 1 января / as of January 1

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Total / Всего / Total	92994	103734	103113	106941	111051	116743	121634
din care: / в том числе: / of which:							
Publică / Публичная / Public	10309	10873	4390	4319	4332	4377	4439
Privată / Частная / Private	80927	90663	96097	99782	103664	109014	113477
Mixtă (publică și privată), fără participare străină Смешанная (публичная и частная), без иностранного участия Mixed (public and private), without foreign participation	394	505	653	624	562	538	534
Străină / Иностранныя / Foreign	450	587	718	816	940	1092	1270
A întreprinderilor mixte Совместных предприятий Joint ventures	914	1106	1255	1400	1553	1722	1914

**14.4. PRINCIPALII INDICATORI AI ACTIVITĂȚII MICULUI BUSINESS, PE FORME DE PROPRIETATE,
în 2003**

ОСНОВНЫЕ ПОКАЗАТЕЛИ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ МАЛОГО БИЗНЕСА ПО ФОРМАМ СОБСТВЕННОСТИ в 2003 году
MAIN INDICATORS OF SMALL BUSINESS ACTIVITY, BY FORMS OF OWNERSHIP, in 2003

	Numărul întreprinderilor Число предприятий Number of enterprises		Numărul mediu scriptic de salariați Среднесписочная чис- ленность работников Average number of employees		Cifra de afaceri Объем оборота Turnover	
	unit. ед. units	%	persoane человек persons	%	mil. lei млн. лей mio. lei	%
Total / Всего / Total	22928	100,0	140138	100,0	13443	100,0
din care: / в том числе: / of which:						
Publică / Публичная / Public	528	2,3	7838	5,6	243	1,8
Privată / Частная / Private	20741	90,5	120039	85,7	12007	89,3
Mixtă (publică și privată), fără participare străină Смешанная (публичная и частная), без иностранного участия Mixed (public and private), without foreign participation	263	1,1	4888	3,5	148	1,1
Străină / Иностранныя / Foreign	520	2,3	2414	1,7	402	3,0
A întreprinderilor mixte Совместных предприятий Joint ventures	876	3,8	4959	3,5	643	4,8

CONSTITUIREA STRUCTURILOR ECONOMIEI DE PIAȚĂ
ФОРМИРОВАНИЕ СТРУКТУР РЫНОЧНОЙ ЭКОНОМИКИ
CREATION OF MARKET ECONOMY ESTABLISHMENTS

**14.5. PRINCIPALII INDICATORI AI ACTIVITĂȚII MICULUI BUSINESS, PE TIPURI DE ACTIVITĂȚI,
în 2003**

ОСНОВНЫЕ ПОКАЗАТЕЛИ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ МАЛОГО БИЗНЕСА ПО ВИДАМ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ в 2003 году
MAIN INDICATORS OF SMALL BUSINESS ACTIVITY, BY ECONOMIC ACTIVITIES, in 2003

	Numărul întreprinderilor Число предприятий Number of enterprises		Numărul mediu scriptic de salariați Среднесписочная численность работников Average number of employees		Cifra de afaceri Объем оборота Turnover	
	unit. ед. units	%	persoane человек persons	%	mil. lei млн. лей mio. lei	%
Total / Всего / Total	22928	100,0	140138	100,0	13443	100,0
<i>din care: / в том числе: / of which:</i>						
Agricultură, economia vînatului și silvicultură <i>Сельское хозяйство, охота и лесоводство</i> <i>Agriculture, hunting and forestry</i>	1088	4,8	13342	9,5	345	2,6
Industrie prelucrătoare <i>Обрабатывающая промышленность</i> <i>Manufacturing industry</i>	2971	13,0	24086	17,2	1920	14,3
Construcții <i>Строительство</i> <i>Construction</i>	1293	5,6	12003	8,6	919	6,8
Comerț cu ridicata și cu amănuntul ¹ <i>Оптовая и розничная торговля¹</i> <i>Wholesale and retail trade¹</i>	10417	45,4	46983	33,5	8069	60,0
Transporturi și comunicații <i>Транспорт и связь</i> <i>Transport and communications</i>	1500	6,5	9835	7,0	943	7,0
Tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate întreprinderilor <i>Операции с недвижимым имуществом, аренда и услуги предпринятиям</i> <i>Real estate, renting and business services</i>	2603	11,4	14088	10,1	750	5,6
Alte activități de servicii colective, sociale și personale <i>Прочие коммунальные, социальные и персональные услуги</i> <i>Other communal, social and personal service activities</i>	1578	6,9	7559	5,4	111	0,8

¹ Inclusiv repararea autovehiculelor, motocicletelor, a bunurilor casnice și personale / Включая ремонт автомобилей, мотоциклов, бытовых товаров и предметов личного пользования / Including the repair of motor vehicles, motorcycles, household and personal goods